Johdanto

Konneveden kunnan strategia 2025–2029 linjaa kunnan tulevaisuuden suunnan ja antaa yhteisen perustan päätöksenteolle, taloudenpidolle ja palveluiden kehittämiselle. Strategia perustuu kunnan toimintaympäristön analyysiin sekä kuntalain edellyttämiin sisältöihin. Sen tavoitteena on vahvistaa kunnan elinvoimaa, turvata palvelukyky ja luoda edellytykset kestävälle taloudelle pitkällä aikavälillä.

Konneveden väestökehitys muodostaa strategian keskeisen lähtökohdan. Kunnan asukasluku on ollut pitkään laskusuunnassa: vuonna 2000 asukkaita oli yli 3 400, kun vuoden 2024 lopussa asukasmäärä oli 2441. Ennusteiden mukaan lasku jatkuu tulevina vuosina, mikä vaikuttaa suoraan kunnan talouteen, palvelutarpeisiin ja huoltosuhteeseen. Samanaikaisesti väestö ikääntyy. Yli 65-vuotiaiden osuus väestöstä on noussut jo yli kolmannekseen, mikä on huomattavasti korkeampi kuin valtakunnallinen keskiarvo. Ikärakenteen muutos lisää hoivan, sosiaali- ja terveyspalveluiden ja esteettömän asumisen tarvetta sekä haastaa työikäisen väestön riittävyyden.

Näihin muutoksiin Konnevesi vastaa älykkään sopeutumisen strategisella lähestymistavalla. Tämä tarkoittaa, että kunnan resurssit kohdennetaan tehokkaasti ja suunnitelmallisesti, mutta samalla nähdään väestökehityksen haasteet myös mahdollisuuksina. Älykäs sopeutuminen sisältää muun muassa palveluiden uudistamista digitalisaation ja verkostoyhteistyön avulla, elinvoimaa tukevien investointien suunnittelua, asumisen ja luonnon vetovoimatekijöiden hyödyntämistä sekä kuntalaisten osallisuuden vahvistamista. Keskeisiä toimenpiteitä ovat Elinvoimayhtiö Konneveden Voima Oy, Enemmän vähemmällä -hanke sekä verkostoperuskoulutoimintaa kehittävä HUPA-hanke SavoGrow -kuntien kanssa.

Konneveden lähtökohdat

Konneveden kunnan toimintaympäristön analyysi tuo esiin sekä vahvuuksia että kehittämishaasteita. Kunnan vahvuuksia ovat vahva yhteisöllisyys sekä toimivat peruspalvelut, ylijäämäinen talous, maksuton varhaiskasvatus, uudet ja terveet päiväkoti ja koulu, modernit koulupalvelut, yrittäjäystävällinen toimintaympäristö sekä elinvoimayhtiön aktiivinen toiminta. Tunnettu vahvuus on Etelä-Konneveden kansallispuisto ja Konnevettä ympäröivä puhdas luonto sekä kunnan omistamat seitsemän koskea ja niiden rikas villitaimen kanta.

Toisaalta kuntaa rasittavat velkataakka, joka alenee vuosittain (-1,2 M€), väestön ikääntyminen, muuttotappio, alhainen syntyvyys ja -koulutustaso, sekä kapea veropohja ja riippuvuus valtionosuuksista. Lisäksi haasteita aiheuttavat kuntaan muuttaville sopivien asuntojen löytyminen, erityisesti pienten edullisten vuokra-asuntojen vähäisyys ja kunnan infrastruktuurin ylläpito- ja kehittämistarpeet.

Riskinä on, että sote-palveluiden siirtyminen useiden kymmenien kilometrien päähän uhkaa kuntalaisten hyvinvointia. Kunnan haasteena on, että sote-palveluja varten olevat kiinteistöt jäävät tyhjiksi, jolloin menetetään niistä tulevat vuokratulot. Samalla edessä on tasearvojen alas kirjaaminen ja tyhjien kiinteistöjen purkaminen.

Mahdollisuuksia Konnevedellä on erityisesti metsä- ja biotalouden, matkailun ja tapahtumien kasvussa, uusiutuvan energian ratkaisuissa sekä etätyön ja maaseudun arvostuksen nousussa.

Kunnan vetovoimaa voidaan vahvistaa myös paluumuuton ja kesäasukkaiden potentiaalin hyödyntämisellä, brändäyksen ja verkostojen kehittämisellä sekä maahanmuuton tarjoamilla mahdollisuuksilla.

Kehittämisen painopisteet 2025–2029

Toimintaympäristöanalyysin pohjalta kehittämisen painopisteitä:

1. **Talouden tarkka johtaminen ja velkataakan keventäminen** – varmistetaan kunnan investointikyky ja hallitaan riskit.
2. **Lapsiperheiden houkuttelu ja kuntien välisen muuttovoiton tavoittelu** – erityisesti kuntien välisen nettomuuton vahvistaminen ja nuorten pysyvyyden lisääminen.
3. **Elinvoiman vahvistaminen – Yrittäjyyskasvatuksen edelläkävijä**
    - matkailun, bio- ja metsätalouden sekä uusiutuvan energian mahdollisuuksien kehittäminen yhdessä paikallisten ja alueellisten toimijoiden kanssa. Tarjotaan aktiivisesti yrityksille Konnevettä sijoittumispaikkana.
4. **Peruspalvelujen ja lukion turvaaminen** – laadukas oppimispolku ja lähipalvelut kuntalaisten hyvinvoinnin perustana.
5. **Kunnan brändin ja imagon systemaattinen kehittäminen** – vahvistetaan Konneveden tunnettuutta vetovoimaisena asuin-, yrittäjyys- ja matkailukuntana.
6. **Vetovoimaisuus työnantajana** – monipuoliset ja kehittyvät työtehtävät sekä henkilöstön osaamisen jatkuva uudistaminen.
7. **Yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen** – kuntalaisten osallistumismahdollisuudet ja järjestöyhteistyön tukeminen.

Näiden painopisteiden avulla Konnevesi tähtää siihen, että kunta säilyy elinvoimaisena, taloudellisesti vakaana ja vetovoimaisena asuin- ja yritysympäristönä myös muuttuvissa olosuhteissa. Strategia on samalla kutsu yhteistyöhön: se haastaa kuntalaiset, henkilöstön, luottamushenkilöt ja yhteistyökumppanit rakentamaan yhdessä tulevaisuuden Konnevettä.

Konneveden kunnan toiminta-ajatus

“Rohkea ja uudistuva kotikunta

Konnevesi on kunta, joka uskaltaa uudistua. Luomme hyvinvointia, turvaamme palvelut ja rakennamme kestävää elinvoimaa luonnonläheisessä ympäristössä yhdessä kuntalaisten ja kumppaneiden kanssa."

Arvot:

1. **Kehitysmyönteisyys ja rohkeus**
    - Kunta uudistuu älykkäästi ja ennakkoluulottomasti, hyödyntää digitaalisuutta ja teknologiaa, mutta toimii harkiten ja viisaasti arvoihin nojaten.
2. **Vastuullisuus**
    - Päätöksenteko ja toiminta perustuvat vastuuseen kuntalaisista, taloudesta, ympäristöstä ja tulevista sukupolvista.
3. **Avoimuus ja läpinäkyvyys**
    - Kunta toimii avoimesti ja osallistavasti, mahdollistaen kuntalaisten vaikuttamisen ja tiedonsaannin.
4. **Yhteisöllisyys ja yhdenvertaisuus**
    - Konnevesi on kotikunta, jossa ihmiset välittävät toisistaan, jokainen kohdataan tasa-arvoisesti ja yhteinen tekeminen vahvistaa hyvinvointia.
5. **Inhimillisyys ja ihmisläheisyys**
    - Palvelut ja ratkaisut rakennetaan kuntalaisen tarpeista käsin, kunnioittaen oikeudenmukaisuutta ja arjen merkityksellisyyttä.

Näin arvoissa yhdistyvät **perinteiset eettiset periaatteet (vastuullisuus, yhdenvertaisuus, inhimillisyys)** ja **uudistumista tukevat elementit (avoimuus, rohkeus, kehitysmyönteisyys, digitalisaatio)**.

Kuntavisio 2025–2029

”Ketterä ja vaikuttava Konnevesi, jossa luonnon vetovoima, yrittäjyys ja yhteisöllisyys kohtaavat rohkean uudistumisen.”

Neljän näkökulman strategia

Strategia rakentuu neljän näkökulman varaan, jotka kytkeytyvät suoraan kuntalain vaatimuksiin, jotka on kuvattu sulkeiden sisällä:

- **Kunnan vaikuttavuus ja palvelukyky**
  (kuntalaisten hyvinvointi, asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet, elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen)
- **Sisäiset prosessit ja rakenteet**
  (palvelujen järjestäminen ja tuottaminen, laeissa säädetyt palvelutavoitteet, hallinnon toimivuus)
- **Talouden ja resurssien hallinta**
  (talous, investoinnit, omistajapolitiikka, elinkeinojen edistäminen)
- **Osaamisen uudistuminen ja henkilöstön työkyky**
  (henkilöstöpolitiikka, työn tekemisen toimintatapojen uudistaminen kuntalaisten tarpeita vastaavaksi)

Kunnan vaikuttavuus ja palvelukyky

Kunnan vaikuttavuus ja palvelukyky näkyvät asukkaiden hyvinvoinnissa, elinvoiman ja kilpailukyvyn vahvistamisessa sekä osallistumisen mahdollisuuksien laajentamisessa. Ympäristö ja kestävä kehitys muodostavat läpileikkaavan perustan kaikelle toiminnalle.

Strategiset kärkihankkeet:

1. Osallistamme kuntalaiset aktiivisesti ja johdonmukaisesti kunnan kehittämiseen

- aktiivinen nuorisovaltuusto, kuntalaisraadit, kyselyt, osallistavan budjetoinnin kokeilut, yleisötapahtumat, kuntalainen – päättäjien keskusteluyhteys

2. Hyvinvoinnin edistämisen painopisteet: mielen hyvinvointi, yhteisöllisyys ja sosiaaliset suhteet sekä vaikuttava hyvinvointiviestintä.

- (Laaja hyvinvointi kertomus- ja suunnitelma 2025–2029)

3. Vetovoimainen Konnevesi – positiivinen kuntien välinen muuttotase

- kohderyhminä lapsiperheet, paluumuuttajat, vapaa-ajanasukkaat
- työperäinen maahanmuutto
- asumisen politiikan valmistelu

- maallemuuttajat

4. Konneveden elinvoimaekosysteemi – yritysten, osaamisen ja luonnon vetovoiman kasvualusta (kts. elinvoimayhtiön strategia)

5. Vahva ja elinvoimainen toimintaympäristö Konneveden järjestöille ja yhdistyksille

Sisäiset prosessit ja rakenteet

Sisäiset prosessit ja rakenteet varmistavat, että lakisääteiset palvelut järjestetään sujuvasti ja hallinto toimii avoimesti ja osallistavasti.

Strategiset kärkihankkeet

1. Kunnan palvelut ovat laadukkaita, yhdenvertaisesti saavutettavia ja toimivat sujuvasti arjessa
2. Taataan lapsille ja nuorille laadukas ja saavutettava oppimisen polku varhaiskasvatuksesta oppivelvollisuuden päättymiseen sekä heidän osallisuutensa palveluiden kehittämisessä
3. Monipuoliset ja kohtuuhintaiset asumismahdollisuudet eri elämäntilanteisiin
4. Mahdollistava ja ketterä rakennusvalvonta sekä kaavoitus, jotka edistävät elinvoimaista kuntaa
5. Hallittu riskienhallinta ja läpinäkyvä sisäinen valvonta varmistavat luotettavan päätöksenteon

Talouden ja resurssien hallinta

Talouden ja resurssien hallinta on strategian perusta. Kunnan tavoitteena on vahva talous, hallittu velka ja kyky investoida tulevaisuuteen. Samalla varmistetaan resurssien tehokas käyttö elinkeinojen edistämiseen ja myönteinen väestökehitys.

Strategiset kärkihankkeet

1. Kestävä talous, joka mahdollistaa laadukkaat palvelut ja tulevaisuuden investoinnit
2. Pitkäjänteinen strategia kunnan omaisuuden hallintaan ja käyttöön
3. Uusiutuvan energian hankkeiden suunnitelmallinen edistäminen kunnan kasvun tukena
4. Hankerahoitusten aktiivinen ja strateginen hakeminen kunnan kehittämiseksi

Osaamisen uudistuminen ja henkilöstön työkyky

Kunnan tulevaisuuden kannalta ratkaisevaa on palveluiden ja toimintatapojen uudistaminen sekä henkilöstön osaamisen ja työkyvyn kehittäminen. Strategian tavoitteena on jatkuva uudistuminen, osaamisen vahvistaminen ja henkilöstön hyvinvoinnin turvaaminen.

Strategiset kärkihankkeet

1. Uudistamme työn tekemisen tapoja kuntalaisten tarpeiden mukaisiksi
2. Työntekijöiden ura- ja kehittämissuunnitelmat osana kunnan henkilöstötyötä
3. Työhyvinvoinnin vahvistaminen arjen toimintatavoissa
4. Kannustava ja kilpailukykyinen palkkausjärjestelmä
5. Henkilöstösuunnittelu, joka ennakoi kunnan tarpeet ja varmistaa osaamisen saatavuuden
    - mm. varautuminen avainhenkilöiden eläköitymiseen
6. Tiedolla johtaminen kunnan toiminnan ja palvelujen kehittämiseksi

Yhteenveto

Konneveden kuntastrategia 2025–2029 antaa kokonaisvaltaisen suunnan kunnan kehittämiselle. Strategia yhdistää vaikuttavuuden, sujuvat palvelut, talouden hallinnan ja henkilöstön uudistumiskyvyn. Sen avulla kunta varmistaa peruspalvelujen turvaamisen, elinvoiman vahvistamisen sekä kuntalaisten hyvinvoinnin muuttuvissa olosuhteissa.